

1511 1512 1513 1514 1515

1611 1612 1613 1614 1615

1711 1712 1713 1714 1715

1811 1812 1813 1814 2015

1911 1912 1913 1914 1915

2011 2012 2013 **2014** 2015

2111 2112 2113 2114 2115

2211 2212 2213 2214 2215

(KEGYETLEN) HÁBORÚK ÉS BÉKÉK

A '14-es évről rögtön a világháború jut az ember eszébe. Próbáltam optimis-
tább kicsengést keresni, hiszen a 14-es évhez békék is kapcsolódtak. Kiderült,
hogy a kegyetlen háborúkat lezáró kegyetlen békék sem adnak túl sok derűlál-
tásra okot. 1000-es, 500-as, 200-as és 100-as évfordulók következnek.

1014 nyarán II. Baszileiosz bizánci császár serege Kleidionnál döntő csapást
mér Sámuel bolgár cár seregére. Sámuel korábban megszerezte Dubrudzsától
a mai Albániáig a Balkán jelentős részét, majd uralkodása második húsz évé-
ben Bizánc fokozatosan elhódította e területeket. A kleidioni csatában foglyul
ejtett 14 000 bolgár harcost a császár az akkori korban is példátlan kegyetlen-
séggel, megvakítva küldi haza. Sámuel a megérkező sereg láttán összeesik és
meghal. (Egyébként a megvakítás rendszeres eszköz volt a bizánci uralkodóház
rivális ágainak kiiktatására, és e perzsa-bizánci hagyományt az Árpád ház is magá-
évá tette a bizánci együttműködés időszakában: Vazul, Péter, Álmos, Béla...).

1514 A megelőző évben VIII. Henrik angol uralkodó I. Miksa német-római
császárral és II. Gyula pápával szövetségben rátámad Franciaországra. 1514-
ben előbb I. Miksa köt békét XII. Lajos francia királlyal, majd ezt teszi Henrik
is, egyben húgát is Lajoshoz adja feleségül. A béke annyiban tartósnak tekint-
hető, hogy Henrik csak harminc év múlva támad újra Franciaországra – addig,
részben közösen a spanyol és a német területeken próbálkoznak...

Számunkra 1514 másról nevezetes, az elvetélt kései keresztes háború meghirdetéséről, a helyette kialakult parasztfelkelésről és leveréséről, majd megtorlásáról. (A kínzóeszközök fél évszázad alatt sokat fejlődtek.)

1814 A napóleoni háborúk végén összehívott Bécsi Kongresszust néha a Népszövetség vagy az ENSZ előfutárának mondják – de inkább a Biztonsági Tanács, vagy a G4-ek előfutára. A győztesek, Anglia, Poroszország, Oroszország és Ausztria osztoznak a kontinensen és kompenzálják egymást. Ennek áldozataként esik Lengyelország, Észak-Itália, és számos más tartomány. A határok lényegében száz évre rögzülnek; – bár ez nem jelent egyben száz év európai békét.

1914 A világháború kitörése: erről sokat fogunk hallani az elkövetkező évben, ezért a részletek most mellőzhetők.

Békés Karácsonyt és békés további éveket megalapozó új évet kívánok!

Fleischer János

Sámuel cár megpillantja katonáit. A 14. századi Manasses Krónika illusztrációja, Vatikáni Könyvtár

Dózsa György kivégzése. Taurinus István gyulafehérvári kanonok 1519-ben megjelent köteté borítója

Congres de Vienne. Jean-Baptiste Isabey festménye nyomán

Ferenc Ferdinánd megérkezik Szarajevóba. Pár perc múlva kitör a világháború (Hivatalosan egy hónap múlva)

Megpillantja, megtorolja, elosztják, kitör... Keleti eurók, 2014